

Sandheden

Af Frits Larsen - **forstander på Luthersk Missionsforenings Højskole (LMH) i Hillerød fra 1923-62.**

Det er større ansvar at følge sandheden end følge tiden.

Det er vigtigere at kende evangeliet i dets dybde og i dets frigørende indhold end at kende tidens mange kirkelige problemer.

Det er det dybe, det, der finder ind til den grund Gud har lagt for vort evighedsliv, der lever fra slægt til slægt.

Det menneskelavede, selv det, som ser fromt og rigtigt ud, forsvinder.

Det bestandige er alt det, Kristus er og har gjort for os og alt det, vi har i ham. Mister vi det og fører mennesker hen til dem selv og deres fromhed, bliver kristenlivet magert, mat og magtløst.

90 år efter at Luthersk Missionsforening til evangeliets fremme i Danmark dannedes, kan Luthersk Misionsforening i nogen grad vurderes.

Det kan med rette siges, at Chr. Møller fra Nexø blev banebryder og bærer for det fremspirende evangeliske liv på Bornholm.

Chr. Møller førtes allerede i 1864 frem til den erkendelse, at han var en ugudelig. I sin tiltagende indre nød så han hin langfredag 1864 ordet: "Kristus døde til bestemt tid for ugudelige"

Det førte ham ind i noget nyt, at kristendom er Kristus død, oprejst og levende for den, som ingen fromhed har i sig selv.

Han flyttede fra det selvkredsene, det selvhængivende til det, som var uden for ham, i Kristus, til, at Kristus havde gjort fyldest for ham.

Chr. Møller skrev da sine betragtninger over det nye i det blad, han udgav fra 1. jan.1865 "Budskabet fra Nådens Rige"

Vi skal se dette igen, for det er lige så programfast i dag.

- 1) Mennesket er så absolut fordærvet fra faldet, at det endda er uden en god vilje til at søge Gud.
- 2) På Golgata er sket et forlig for hele verden, idet Kristus løskøbte os fra lovens forbandelse, da han blev forbandet for os. Kristus er en forsoning for vor og hele verdens synd.
- 3) Denne forsoning og retfærdighed i Kristus er helt i orden, før du tror.
- 4) Dette modtages færdigt af troen. Du skal ikke tro, du kan heller ikke præstere at tro, men du må tro.
- 5) Helliggørelsen følger af retfærdiggørelsen og sker også i tro.

Med dette budskab løstes mange mennesker af trællekår og af fromhedsøvelser.

Det underlige skete, at da Chr. Møller efter besøget hos Rosenius i 1866 besluttede sig til at gå tilbage til folkekirken, fik han venner blandt dem, som sled med deres kristenøvelser, og fjender hos mange præster, som ikke forstod det i Kristus så frie evangelium.

Sandt at sige blev dette frie evangelium, som gennem få år - 1868-79 sendtes ud over Danmark som "Hemmeligheden i lov og evangelium", ikke forstået af den danske præstestand. Var Chr. Møller da for fri?

Nej, det er ikke let at tale evangeliet frit nok. "Det er et tungt minde, at, Rosenius´ s budskab indkapsledes i vort land, fordi mange præster gik imod." sagde pastor Nygaard Andersen.

I slutningen af 70-erne var der en alvorlig fejde i Sverige om forsoningen. I den deltog også Chr. Møller med et indlæg, som er omtalt som et af de bedste og mest bibelsk lutherske.

Vi skal møde et kort uddrag af et andet indlæg på linie med Chr. Møllers i denne sag.

Dr. P. Fjellstedt siger således:

Der er bare 2 ord i vort Ny Testamente for at sone. Det ene er [Hbr.2,17](#) (*Derfor måtte han i ét og alt blive som sine brødre for over for Gud at blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst, der kunne sone folkets synder.*) ..

en trofast ypperstepræst til at sone folkets synd. Det ord betyder ikke at forlige Gud og mennesker,

men at en person overtager verdens synd for at sone den - ikke personer, men synd.

Jeg mindes endnu Svaabecks glæde over [Es.53,6](#) i ny oversættelse: *Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle.*

Det siger sagen. skyld - skyldoffer - . Jesus fik det alt.

Alene fordi han var Guds søn, kunne han gå med al verdens synd.

Alene fordi han var Guds søn, kunne han stå, når Satan og hele mørkets magt rev og sled i ham og handlede med ham. ...

Da Guds søn skilt fra Gud smagte døden for os alle, sagde han sit store: "Det er fuldbragt".

Det blev Luthersk Missionsforenings og Evangelisk Luthersk Missionsforenings opgave at sige dette ubetingede, for alle gyldige fuldbragt. Mange andre har sagt det, men det blev Luthersk Missionsforenings indslag i dansk kristenliv.

Det ord "at sone" i betydningen sone verdens synd uden at der er en forvandling af menneskene, men bare soning for synden og synderne står bare 2 steder: [Hbr.2,17](#) og der er det nøje knyttet til ypperstepråsten, midleren.

Vor ypperstepråst, se, han tog sig da på
At blive vor midler hos Gud.
At selv under lovens forbandelse gå
Og holde de brudte Guds bud.

Et offer fuldkomment for os han frembar.
O, dyb af Guds kærligheds væld!
Fuldkomment for evigt det offer jo var.
Så ere vi frelste, o held!

(Clara Ahnfelt: "Vi have i Himlen en ypperstepråst.." i "Åndelige sange og salmer" nr.128,4-5)

Men i Luk.15,13 står der i tolderbønnen: "Gud vær imod mig, som du må være når du ser lammet, som soner min synd."

Desuden står der 2 steder ordet "forsoning" nemlig [1.Joh.2,2](#) og [1.Joh.4,10](#) - udsendt sin søn til forsoning for vore synder.

Så grundlæggende var forståelsen af, at man i Luthersk Missionsforening, talte om arvesynd, faldet, synden og så forsoningen.

Verden i Jesus retfærdig er vorden:
Han på sit hjerte hver synder jo bar.
Da på sit kors mellem hilen og jorden
Han vor forløsning og skyldoffer var.
Gælden forsvandt da blodkilderne fløde,
Og fast på korset han skyldbrevet slog.
Dommeren selv for dødsfangerne døde.
Gud er forsonet, han ofret antog.

Din synd er borttaget, bedækket din gæld.
Og Gud er forsonet med dig:
Hans vrede er stillet i blodet, o held!
Og nu, nu forbarmer han sig.
Thi blodet, ja blodet det gælder dog mer
End alle de synder, du føler og ser,
Under smerte!

M.B. Malmstedt "Åbent står Jesu forbarrende hjerte" v.2 Åndelige sange og salmer nr.105 v.2 "O sjæl, du som bange og tvivlende går"

Da dette budskab lød, forløste det mange sukkende mennesker. . .

På grundlag af et fuldttonende evangelium gik de første vidner ud med en bøn til folket om at vende sig til Gud. Det blev et evangelisk kald til omvendelse, når loven var talt ud, mennesker var dømt under den og evangeliet var forkyndt.

Det var kraft i tjenesten. Udsendingene vidste, hvad de troede på: Lad mig nævne ord, som var

vægtige for dem og karakteristiske

[Rom.3,24](#) De har alle syndet - og de bliver retfærdiggjort uforskyldt af hans nåde ved den forløsning, som er i Kristus Jesus.

[Rom.4,25](#) hengivet for vore overtrædelser oprejst til vor retfærdiggørelse.

De så, at der var en retfærdighed. Kristus, som gjaldt for alle. "Verden i Kristus retfærdig er vorden" det stod fast.

[Rom.5,6](#) mens vi endnu var afmægtige, døde Kristus til bestemt tid for ugudelige. Den, som er død, er retfærdiggjort fra synd.

De sagde, at det er i orden med retfærdigheden, før vi kommer til den. Ja Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere. - Ja ved hans blod er vi retfærdiggjorte og frelset ved ham fra vreden

[Rom.5,9](#)

[2.Kor.5,21](#) blive Guds retfærdighed i ham. Det er ikke noget, som bliver en virkelighed, når vi tror. Det er sådan, og det omfatter jeg i den tro, som ordet om det skaber i den fattige synders hjerte. Denne store sag, som kaldes forligelsen [2.Kor.5,19](#) "Gud i Kristus forligte verden med sig selv", overføres til os ved forligelsens ord.

De første vidner gik med forligelsens ord. - Det ord: lad jer forlige med Gud. De talte ikke omvendelse som var det en præstation, en forberedelse til at blive frelst, men de talte forsoningens ord om Kristus, om syndernes forladelse og så et evangelisk: Vend eder til Gud og lader jer frelse af den evige forsoning, den evige retfærdighed, den evige forløsning.

Og nu spørger vi, om vi, som i 90 året for foreningens begyndelse har åndeligt hjem i Luthersk Misionsforening nu også har dette åndelige indhold.

Det i Kristus skænkede evangelium er tidløst. Det er lige så sandt nu som for 90 år siden. Det er lige så stærkt. Det er lige så nødvendigt for unge og gamle. Det er lige så frigørende og saliggørende som altid.

Men ejer vi det? Vil vi gå helt ind i det og være med til at folde det ud?

Det går ikke ved vor kraft og indsats.

Uddrag af "Luthersk Misionsforening 90 året" af Frits Larsen - LM blev stiftet den 1. marts 1868

(Originale tekster af Frits Larsen venligst stillet til rådighed af familien til gengivelse på Shafan. - 5.06.07)